

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Статистика в туризмі

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Туризм»

Спеціальність 242 «Туризм»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні кафедри
туризмознавства і краєзнавства
Протокол № __ від “__” _____ 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Статистика в туризмі
Викладач (-і)	Зарічняк Андрій Петрович, старший викладач кафедри туризмознавства і краєзнавства
Контактний телефон викладача	+380973882955
Е-mail викладача	Зарічняк Андрій Петрович – andriy.zarichnyak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/dacd8a40e14397a9c73b
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Навчальна дисципліна має загальноосвітнє та суто прикладне завдання. Це зумовлено зростанням обсягу та економічного значення туризму, що супроводжувалося розвитком статистики. Статистичні та аналітичні дослідження проводять для того, щоб виявити, як туризм впливає на економіку країни, на платіжний баланс, а також для виявлення основних напрямів та тенденцій розвитку туризму для планування його матеріально-технічної бази, проведення маркетингових досліджень та просування продукту до потенційних споживачів. За кожним із перелічених напрямів статистичного та аналітичного дослідження стоїть конкретний користувач інформації (уряди, національні туристичні адміністрації та підприємства-виробники туристичних товарів і послуг). У процесі роботи вони всі потребують нову інформацію про туризм та визначають її зміст, обсяг, форми та періодичність надходження	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета дисципліни – отримання майбутніми фахівцями сфери туризму професійних знань у сфері методології статистики, розуміння методів статистичного дослідження, що можуть бути використані для кількісної оцінки явищ у сфері туризму. Завдання курсу: • ознайомлення з основними поняттями, категоріями та методичними прийомами загальної теорії статистики задля оцінки соціально-економічних явищ і процесів, що відбуваються в суспільстві та впливають на ефективність туризму та рекреації; • отримання практичних навичок розв’язання конкретних статистичних задач; • формування навичок узагальнення результатів статистичного аналізу та розробки відповідних управлінських рішень. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: • основні поняття, категорії, терміни статистичних досліджень та вміти їх правильно тлумачити; вміти: • вміти застосовувати механізми аналізу та синтезу статистичних даних та статистичних показників у туристичній галузі; • вміти застосовувати методи визначення взаємозв’язків між явищами, що відбуваються у туризмі та рекреації та вміти охарактеризувати отримані результати; • вміти застосовувати методологію визначення наслідків впливу управлінських рішень на діяльність суб’єктів господарювання у сфері туризму та рекреації	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;
ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

ФК17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій;
ФК48. Здатність побудувати ефективну систему інформаційних ресурсів, необхідну для формування інформаційно-правової основи прийняття управлінських рішень у туристичній сфері;
ЗК50. Формування умінь на основі отриманої інформації формулювати комплексні аналітичні висновки;
ЗК51. Здатність інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію в контексті управлінського завдання або проблеми, що вирішується.

Програмні результати навчання:

ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій;
ПР31. Проводити статистичні дослідження;
ПР46. З'ясовувати причинно-наслідкові зв'язки в організаціях, аналізувати й узагальнювати матеріал у певній системі, порівнювати факти на основі здобутих із різних джерел знань.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	242 «Туризм»	4	Нормативний (цикл професійної підготовки)

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Предмет та метод статистики	2	0	4
Тема 2. Особливості організації статистики в Україні та за кордоном	0	2	5
Тема 3. Статистичне спостереження	0	0	7
Тема 4. Зведення та групування статистичних даних	2	2	3
Тема 5. Абсолютні та відносні величини	0	2	5
Тема 6. Середні величини та загальні принципи їх застосування	2	2	3
Тема 7. Ряди розподілу та їх аналіз	2	2	3
Тема 8. Ряди динаміки та їх аналіз	2	2	3
Тема 9. Індекси	0	2	5

Тема 10. Туризм як об'єкт статистичного дослідження	0	0	7
Тема 11. Статистика туристичних потоків	2	0	5
Тема 12. Аналіз інтенсивності розвитку та сезонності турпотоків	0	2	5
Тема 13. Статистика туристичних витрат і туристичного споживання	0	2	5
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Форми контролю знань студентів: • поточний; • підсумковий семестровий (підсумкова контрольна робота). Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F). Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 40%). Самостійна робота з дисципліни передбачає індивідуальне опрацювання студентом теоретичного матеріалу, виконання розрахункових завдань. Питома вага оцінки – 40%. Семестрова контрольна робота дозволяє оцінити рівень сформованості відповідних компетентностей. Виконується у формі письмової роботи і включає 3 блоки завдань за тематикою курсу. Питома вага оцінки – 20%.		
Вимоги до письмової роботи	Письмова робота є формою самостійної роботи студентів. Студенти денної форми навчання завершують виконання і здають завдання на 8-му занятті практичного курсу. Питома вага оцінки – 20%. Студенти заочної форми – за 10 днів до початку сесії. Робота виконується у електронному вигляді.		
Практичні заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються.		

Умови допуску до підсумкового контролю	Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf).
Відвідування занять	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.
Неформальна освіта	Зараховуються до підсумкової оцінки (але не більше 25% оцінки за один курс) результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, які відповідають програмі навчальної дисципліни. Рекомендовані: • «Аналіз даних та статистичне виведення на мові R» (https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:IRF+Stat101+2016_T3/home) • «Візуалізація даних» (https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:IRF+DV101+2016_T3/home) • «Word та Excel: інструменти і лайфхаки» (https://prometheus.org.ua/course/course-v1:DNU+PRIN-101+2017_T1)
8. Рекомендована література	
1. Годун В.М., Орленко Н.С., Сендзюк М.А. Інформаційні системи і технології в статистиці : навч. посібник / за ред. д-ра екон. наук, проф. В.Ф. Ситника. Київ : КНЕУ, 2003. 267 с. 2. Державна служба статистики України: офіційний сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/ (дата звернення: 01.09.2023). 3. Про офіційну статистику : Закон України від 16.08.2022. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text (дата звернення: 01.09.2023). 4. Мармоза А.Т. Теорія статистики : підручник / 2-ге вид. перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 592 с. 5. Мелконян Д.В., Яворська В.В. Статистика в туризмі : навч. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 195 с. 6. Методологічні положення національної системи туристичної статистики (НСТС) / Національна туристична організація України. URL: https://nto.ua/assets/files/ntou-statistics-metodology.pdf (дата звернення: 01.09.2023). 7. Моторин Р.М. Міжнародна економічна статистика. Київ : КНЕУ, 2004. 324 с. 8. Опря А.Т. Статистика (модульний варіант з програмованою формою контролю знань) : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 448 с. 9. Підгорний А.З., Милашко О.Г. Статистика туризму : навчальний посібник. Одеса : ОНЕУ, 2014. 204 с.	

10. International Tourism Highlights. 2020 Edition. URL: <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284422456> (дата звернення: 01.09.2023).

*Зарічняк А.П., старший викладач кафедри
туризмознавства і краєзнавства*